Uchwała Nr XVIII/182/2012

Rady Powiatu Węgrowskiego

z dnia 6 września 2012 roku

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012-2014

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r, Nr 149, poz. 887 z późn. zm.),
Rada Powiatu Węgrowskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się *Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012 – 2014* stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Węgrowskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY POWIATU
Anna Brodzicka-Bartoszuk

Załącznik
do Uchwały Nr XVIII/182/2012
Rady Powiatu Węgrowskiego
z dnia 6 września 2012 r.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W WĘGROWIE

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ na lata 2012-2014

Węgrów, wrzesień 2012

I. WSTĘP

Polskie i międzynarodowe ustawodawstwo gwarantują każdemu dziecku prawo do życia i rozwoju w swojej rodzinie. Warunkiem prawidłowego rozwoju dziecka jest jego poczucie bezpieczeństwa wynikające z troski i wsparcia rodziców, wiara w siebie, poczucie życzliwości oraz zaufanie do innych. Takie relacje rodziców z dzieckiem wytwarzają u niego silną więź emocjonalną, która umożliwia identyfikację z nimi i tym samym przekazanie wartości, wzorców niezbędnych do prawidłowego funkcjonowanie w dorosłym życiu. Gdy zabraknie rodziny, bądź nie spełnia ona należycie swych funkcji sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dziecka, wówczas w ich miejsce pojawiają się środki zastępcze o charakterze opiekuńczo-wychowawczym. Zapewnienie opieki poza rodziną naturalną odbywa się poprzez sprawowanie pieczy zastępczej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej.

Zadania opieki i wychowania dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony dorosłych oraz wspieranie rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci zostały wpisane do Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ustawie tej również określono zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora pieczy zastępczej.

II. ZADANIA POWIATU W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zadania powiatu reguluje ustawa o samorządzie powiatowym. Stosownie do tej ustawy do zadań powiatu należy wykonywanie zadań o charakterze ponadgminnym w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej. Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), która określiła obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej stanowi zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Zadania administracji publicznej w tym zakresie powinny być realizowane we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi. Policją, instytucjami oświatowymi – podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Do zadań powiatu zgodnie z art. 180 w/w ustawy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
5) prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego;
7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
   a) grup wsparcia,
   b) specjalistycznego poradnictwa;
8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo – wychowawczych;
9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
11) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46 cyt. ustawy;
12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
13) finansowanie:
   a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub

rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego;

14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej;

Zadania powiatu w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie, które zostało wyznaczone przez Starostę Węgrowskiego organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Plan działań w zakresie pieczy zastępczej w powiecie węgrowskim na lata 2012-2014 przedstawia niniejszy Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej, którego głównym celem jest zapewnienie każdemu dziecku z naszego powiatu całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców odpowiedniego środowiska wychowawczego organizowanego w formie rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

III. Charakterystyka rodzin zastępczych w powiecie węgrowskim

Sprawy związane z zapewnieniem opieki i wychowania w rodzinie zastępczej dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej regulowała do końca 2011 roku ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.). ustawa określała następujące rodzaje rodzin zastępczych:

1) spokrewnione z dzieckiem – opiekę nad dzieckiem przejmowali dalsi członkowie rodziny np. dziadkowie, rodzeństwo, wujostwo, itp.
2) niespokrewnione z dzieckiem – opiekę sprawowały osoby prawne obce dla dziecka, w takiej rodzinie mogło przebywać w tym samym czasie troje dzieci,
3) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem:
   a) wielodzietne – w takiej rodzinie mogło przebywać w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci, a w przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie licznego rodzeństwa liczba dzieci w rodzinie zastępczej mogła się zwiększyć,
   b) specjalistyczne, – w których umieszczane były dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji: w rodzinie takiej mogło wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci,
   c) o charakterze pogotowia rodzinnego – w takiej rodzinie umieszczane było nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy; w szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka mógł być przedłużony, jednak nie dłużej niż o kolejne 3 miesiące.

Poniższe tabele przedstawiają dane o rodzinach zastępczych w latach 2009 – 2011.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych działających na terenie powiatu węgrowskiego.

Rodzaj rodziny zastępczej	2009	2010	2011
spokrewniona	55	57	55
niespokrewniona	7	6	7
zawodowa	1	0	0
Razem	**63**	**63**	**62**

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych pochodzących z powiatu węgrowskiego.

Rodzaj rodziny zastępczej	2009	2010	2011
spokrewniona	79	80	74
niespokrewniona	8	7	8
zawodowa	0	0	0
Razem	**87**	**87**	**82**

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu węgrowskiego, w których przebywają dzieci z innych powiatów.

Rodzaj rodziny zastępczej	2009	2010	2011
spokrewniona	3	6	5
niespokrewniona	1	1	1
zawodowa	0	0	0
Razem	**4**	**7**	**6**

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu węgrowskiego pochodzących z innych powiatów.

Rodzaj rodziny zastępczej	2009	2010	2011
spokrewniona	3	7	6
niespokrewniona	2	1	1
zawodowa	0	0	0
Razem	**5**	**8**	**7**

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w innych powiatach, w których umieszczone są dzieci z powiatu węgrowskiego.

Rodzaj rodziny zastępczej	2009	2010	2011
spokrewniona	4	4	2
niespokrewniona	1	1	1
zawodowa	0	0	0
Razem	5	5	3

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 6. Liczba dzieci z powiatu węgrowskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Rodzaj rodziny zastępczej	2009	2010	2011
spokrewniona	4	4	2
niespokrewniona	1	1	1
zawodowa	0	0	0
Razem	5	5	3

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 7. Liczba wychowanków usamodzielnianych, kontynuujących naukę.

ROK	2009	2010	2011
Liczba wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych	17	14	16
Liczba wychowanków rodzin zastępczych	23	24	25
Razem	**40**	**38**	**41**

Źródło: dane własne PCPR

W powiecie węgrowskim w latach 2009 – 2011 w ogólnej liczbie rodzin zastępczych zdecydowanie dominowały rodziny spokrewnione. Najwięcej dzieci przebywało w rodzinach spokrewnionych.

Zarówno w poprzednim stanie prawnym, jak i w obecnym powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, w przypadku gdy miejscem zamieszkania przed umieszczeniem dziecka po raz pierwszy w pieczy zastępczej był powiat węgrowski. Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów pokrywane są na podstawie porozumień zawartych między powiatami.

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.), która wprowadziła następujące formy pieczy zastępczej:

1) **rodzina zastępcza:**
   a) **spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
   b) **niezawodowa** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
   c) **zawodowa** (pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego lub zawodowa specjalistyczna).
2) **rodzinny dom dziecka**,
3) **rodziny pomocowe** – sprawujące opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą.

WNIOSKI

W latach 2009 – 2011 w powiecie węgrowskim przeważały rodziny spokrewnione z dzieckiem. W analizowanym okresie liczba rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem nie wzrastała, taka sama sytuacja dotyczyła liczby dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Zawodowa rodzina zastępcza w 2009 roku zrezygnowała z pełnienia tej funkcji. Największą bolączką systemu pieczy zastępczej w powiecie jest brak kandydatów na pełnienie roli rodzica zastępczego. Dlatego konieczna jest intensywna praca w kierunku promocji rodzicielstwa zastępczego, w celu pozyskania kandydatów na rodziców zastępczych i poszerzenia sieci zawodowych rodzin zastępczych.

IV. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie węgrowskim

Na terenie powiatu węgrowskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza, typu socjalizacyjnego. Jest nim Dom Dziecka „Julin" w Kaliskach ze statutową liczbą miejsc – 35. W większości placówka ma pełne obłożenie. Stąd zdarzają się sytuacje, w których potrzeba umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej zmusza do poszukiwania miejsc w placówkach poza powiatem. Placówka jest dla dzieci i młodzieży od 3 do 18 roku życia.
Przedstawione niżej tabele obrazują poziom umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na przestrzeni lat 2009-2011.

Tabela 8. Łączna liczba dzieci umieszczonych w Domu Dziecka „Julin" w Kaliskach od 2009 do 2011 roku

L.p	Placówka	2009 rok	2010 rok	2011 rok
1.	Dom Dziecka „Julin" w Kaliskach	41	42	42

Źródło: dane własne PCPR

Tabela 9. Liczba dzieci z powiatu węgrowskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2009-2011

L.p	Powiat	2009	2010	2011
1	Wołomiński	3	1	1
2	Otwocki	1	1	0
3	Siedlecki	1	1	1
4	Garwoliński	0	2	1
5	Miasto. st. Warszawa	0	1	3
	Razem	5	6	6

Ź6ródło: dane własne PCPR

Tabela 10. Liczba dzieci przebywających w Domu Dziecka „Julin" w Kaliskach z innych powiatów

L.p	Powiat	2009 rok	2010 rok	2011 rok
1	Grodziski	4	3	2
2	Łosicki	1	1	1
3	Garwoliński	4	2	0
4	Miasto st. Warszawa	4	4	3
5	Warszawa Zachodnia	0	1	0
6	Miasto Siedlce	0	1	1
7	Nowodworski	0	0	3
8	Pruszkowski	0	0	2
9	Sokołowski	0	0	1
	Razem	13	12	13

Ź6ródło: dane własne PCPR

Tabela11. Dzieci umieszczone w Domu Dziecka „Julin" w Kaliskach w latach 2009-2011 - wg gmin pochodzenia

L.p.	Gmina / Miasto	2009 rok	2010	2011
1.	Grębków	0	0	0
2.	Korytnica	3	3	3
3.	Liw	1	1	1
4.	Łochów	0	0	1
5.	Miedzna	2	3	3
6.	Sadowne	0	1	1
7.	Stoczek	9	11	8
8.	Węgrów	11	9	10
9.	Wierzbno	2	2	2

Źródło: dane własne PCPR

Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w roku 2011 kształtował się na miesięcznym poziomie w wysokości: 2009 – 3 417,00 zł; 2010 – 3 746,00 zł.; 2011 – 3 974,00 zł.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dniem 1 stycznia 2012 roku nakłada na gminę obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej:
· **10 %** w pierwszym roku pobytu
· **30 %** w drugim roku pobytu
· **50 %** w trzecim i następnych latach pobytu.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza szereg zmian, które wpłyną na ograniczenie roli placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki. Z przepisów wskazanej wyżej ustawy wynika, że placówki opiekuńczo-wychowawcze będą małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (powyżej 10 roku życia). Umieszczenie dzieci młodszych (poniżej 10 roku życia) może nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach np. rodzeństwo.
Założono kilkuletni okres w zakresie dochodzenia do standardów wyznaczonych w ustawie, tj.:
-od 01.01.2013 roku w placówce może przebywać nie więcej niż 30 dzieci
-w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy (tzn. do końca 2015) mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 r.ż.
-w okresie od 1 stycznia 2015 do dnia 31 grudnia 2019 w placówce mogą przebywać dzieci powyżej 7 roku życia.
Po upływie tego okresu w placówkach mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia.

W odniesieniu do Domu Dziecka „Julin" w Kaliskach, zasadniczą konsekwencją wdrożenia ustawy jest zmniejszenie liczby miejsc w placówce z 35 do 30 w okresie realizacji niniejszego Programu, co uzasadnia potrzebę działań na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

V. STRUKTURA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE WĘGROWSKIM

Struktura rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie węgrowskim na dzień 01 stycznia 2012 r.

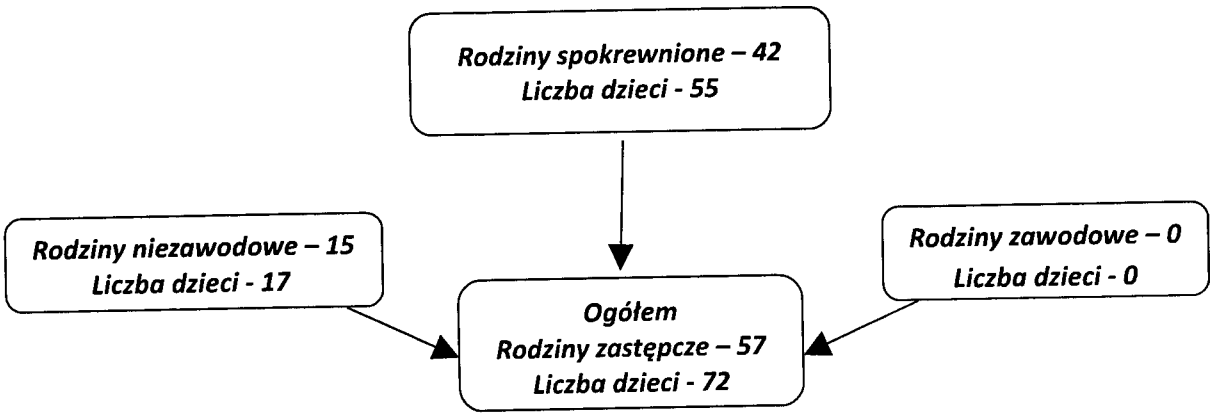

Z powodu zmiany w definicji rodzin, w powiecie węgrowskim zmniejszyła się liczba rodzin spokrewnionych, natomiast wzrosła liczba rodzin niezawodowych.

Tabela 12
Rozmieszczenie rodzin zastępczych w gminach powiatu węgrowskiego, z uwzględnieniem nowych definicji rodzin zastępczych (stan na dzień 1.01.2012 r.)

L.p.	Gmina / Miasto	Liczba rodzin spokrewnionych	Liczba rodzin niezawodowych
1.	Grębków	3	1
2.	Korytnica	3	1
3.	Liw	6	0
4.	Łochów	12	7
5.	Miedzna	0	1
6.	Sadowne	7	1
7.	Stoczek	0	1
8.	Węgrów	9	3
9.	Wierzbno	2	0

Tabela 13
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w gminach, z uwzględnieniem nowych definicji rodzin zastępczych (stan na dzień 1.01.2012 r.)

L.p.	Gmina / Miasto	Liczba dzieci w rodzinach spokrewnionych	Liczna dzieci w rodzinach niezawodowych
1.	Grębków	3	1
2.	Korytnica	3	1
3.	Liw	6	0
4.	Łochów	17	7
5.	Miedzna	0	1
6.	Sadowne	10	1
7.	Stoczek	0	2
8.	Węgrów	13	4
9.	Wierzbno	3	0

VI. Limit rodzin zawodowych w latach 2012-2014

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, wieloletniego doświadczenia w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012 – 2014, jak w poniższej tabeli.

Tabela 14. Limit rodzin.

Rok	Liczba nowych rodzin zastępczych zawodowych
2012	**1**
2013	**1**
2014	**1**

VII. CELE I KIERUNKI POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2012 – 2014

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 jest **skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej w powiecie węgrowskim z ukierunkowaniem na formy rodzinne.**

Program uwzględnia następujące cele szczegółowe:

1) Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej.
2) Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu.
3) Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
4) Wsparcie rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
5) Podniesienie poziomu świadczonych usług na terenie powiatu węgrowskiego w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

VIII. Harmonogram działań dotyczących rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012 – 2014

L.p	Cel szczegółowy	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji działań	Realizator
1	Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej	1.1.Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki. 1.2.Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej 1.3.Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki. 1.4 Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej umieszczonych u nich dzieci. 1.5. Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.	1.1.1.Ulotki, artykuły w: prasie, radiu, internecie, a także organizowanie konferencji itp. 1.1.2.Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej. 1.2.1.Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, 1.2.2.Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej (rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i rodzinne domy dziecka), 1.2.3.Rozwój współpracy lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny mającej na celu pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki. 1.3.1 Promowanie zastępczych form opieki . 1.4.1. Zapewnienie pomocy prawnej, psychologicznej, 1.4.2 Współpraca z kuratorami sądowymi , siedziami sądu rodzinnego w zakresie uregulowania sytuacji prawnej dziecka. 1.5.1. Współpraca z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, tj. MCPS.	PCPR PCPR PCPR PCPR PCPR, rodziny zastępcze
2	Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu węgrowskiego	2.1. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi przebywającymi pod ich opieką.	2.1.1.Zapewnienie rodzinom bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej, 2.1.2. Organizowanie grupy wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodzin pomocowych, 2.1.3. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy życia zgodnie z potrzebami i przysługującymi rodzinom prawami, 2.1.4. Rozwój pracy zespołowej na rzecz dziecka i rodziny (koordynator rodziny, asystent rodziny, rodziny pomocowe i In.), 2.1.5. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym, organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w tym przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, 2.1.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz dziecka i rodziny, 2.1.7.Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej, instytucje specjalistyczne

3	Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	3.1. Objęcie wsparciem usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	3.1.1.Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie. 3.1.2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania, 3.1.3.Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach i szkoleniach. 3.1.4. Zwiększona częstotliwość indywidualnych spotkań z usamodzielnianymi wychowankami i prowadzenie z nimi pracy socjalnej	PCPR
4	Wsparcie rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	4.1. Wzbudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny. 4.2. Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne rodziców biologicznych. 4.3.uświadomienie rodzicom biologicznym oraz dzieciom ich ról społecznych.	4.1.1. Poradnictwo indywidualne i grupowe. 4.1.2. Poradnictwo rodzinne – praca z rodzicem biologicznym. 4.1.3.Warsztaty wychowawcze.	PCPR-pracownik socjalny, koordynator, specjaliści OPS-pracownik socjalny, asystent rodziny
5	Podniesienie poziomu świadczonych usług na terenie powiatu w zakresie pomocy dziecku i rodzinie	5.1.Organizowanie i finansowanie w szczególności szkoleń, kursów, konferencji.	5.1.1 Organizowanie szkoleń, konferencji.	PCPR, samorząd powiatu

IX. Zakładane rezultaty realizacji programu

1) Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących środowisko rodzinne,
2) Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających" system pomocy społecznej,
3) Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
4) Diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka,
5) Wsparcie istniejących rodzin zastępczych,
6) Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
7) Wzrost liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych,
8) Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych
9) Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą.
10) Zwiększenie jakości oferowanych usług przez kadrę wykonującą zadania na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.

X. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:
1) dzieci przybywające w pieczy zastępczej,
2) rodziny zastępcze,
3) rodzinne domy dziecka,
4) rodziny pomocowe,
5) usamodzielniani wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.

6) rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
7) kadra oferująca usługi na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 będą środki finansowe:

- z budżetu powiatu węgrowskiego,
- z budżetu Państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
- z budżetów samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu węgrowskiego,
- z odpłatności rodziców biologicznych i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- ze środków Unii Europejskiej, głównie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

XII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie, które przy jego realizacji będzie współpracowało z następującymi podmiotami:

a) rodzinami zastępczymi,
b) rodzinami pomocowymi,
c) placówkami opiekuńczo – wychowawczymi,
d) ośrodkami pomocy społecznej,
e) sędziami i kuratorami sądu rejonowego,
f) ośrodkami preadopcyjnymi,
g) policją,
h) placówkami oświatowymi,
i) organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi.

XIII. MONITORING I EWALUACJA

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej określa perspektywy polityki prorodzinnej Powiatu w perspektywie czasowej 2012-2014r. W/w program ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości czy to organizacyjnych, prawnych czy też zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie programu o nowe zapisy.

Monitoring programu będzie miał na celu pomiar postępu, systematyczne kontrolowanie, czy wszystkie zaplanowane czynności przebiegają zgodnie z planem. Nadzór nad realizacją całości zadań założonych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej będzie należał do organizatora odpowiedzialnego za wdrażanie programu. Skuteczna realizacja niniejszego programu będzie uzależniona od dostępności środków finansowych niezbędnych do realizacji zapisów programu, i współpracy zainteresowanych podmiotów oraz zaangażowania kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych.
Ewaluacja programu będzie przebiegała poprzez zbieranie, analizę i interpretację danych. W ramach ewaluacji sprawdzone zostaną realizowane działania w Programie oraz czy został osiągnięty cel główny.

Wskaźnikami osiągnięcia celu głównego będą:

1. Analiza porównawcza liczby nowoutworzonych rodzin zastępczych zawodowych w danym roku.
2. Analiza porównawcza liczby dzieci umieszczonych w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Analiza porównawcza liczby zawartych umów na pełnienie funkcji zawodowej specjalistycznej i zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego rodziny zastępczej.
4. Analiza porównawcza liczby dzieci opuszczających w danym roku różne formy rodzinnej pieczy zastępczej i powracających do rodziny naturalnej.

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach projektowych.

PODSUMOWANIE

Przedstawiony *Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014* został opracowany na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 1149, poz. 887 z poźn. zm.). Przepisy ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym – kładzie się główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. W drugim – zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach braku możliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Piecza zastępcza jest zadaniem powiatu, stąd Program, którego głównym celem jest jej rozwój, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych form opieki. Stanowi on próbę wyznaczenia jak najlepszego kierunku działań w środowisku lokalnym, tak aby praca nad rozwojem i wspieraniem rodzinnej pieczy zastępczej spełniała wszystkie standardy w tym zakresie. Program jest spójny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2015 i Programem Budowy Lokalnego Systemu Opieki nad dzieckiem i Rodziną w Powiecie Węgrowskim na lata 2011 – 2015.

Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012–2014" odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie.

PRZEWODNICZĄCA
RADY POWIATU

Anna Brodzicka-Bartoszuk